

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIJAKE 2020

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

UVOD	2
1. del: Primerjava vzorca s populacijo	2
1 Vrsta šole	3
2 Spol dijakov	3
3 Tuji jeziki in izbirni predmeti	4
4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature ...	6
2. del: Mnenja dijakov o splošni maturi	8
5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi	8
6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi	11
7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita	12
8 Izvedba splošne mature	18
9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi	19
10 Inštrukcije	24
SKLEP	26

UVOD

Anketni vprašalnik za dijake so izpolnjevali dijaki tistih izobraževalnih ustanov, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2020 izvajale splošno maturo. Z vprašalnikom smo pri dijakih poizvedovali po njihovem mnenju o splošni maturi: o zahtevnosti posameznih delov izpitov pri maturitetnih predmetih, o izbirnih nalogah pri pisnem delu izpita, o težavah in nejasnostih pri izvedbi splošne mature, o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Dijaki so lahko zapisali tudi svoje predloge za izboljšavo splošne mature, ki bodo v pomoč pri njeni pripravi v prihodnje.

Vprašalnik smo v elektronski obliki na dan razdelitve maturitetnih spričeval, 13. julija 2020, objavili na spletni strani Rica; dijaki so ga izpolnjevali prostovoljno. Anketiranje smo končali 29. avgusta 2020.

Analiza vprašalnika za dijake je razdeljena na dva dela; v **prvem delu** ugotavljamo primerljivost vzorca anketiranih dijakov s populacijo dijakov, ki se je na spomladanskem izpitnem roku v celoti udeležila splošne mature. V **drugem delu** so predstavljena mnenja dijakov o splošni maturi. Analiza vprašalnika za dijake je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve, analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

Primerjava vzorca s populacijo

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že petnajsto leto. Vprašalnik za dijake je v letu 2020 izpolnilo 941 dijakov, to je 16,4 % tistih, ki so v celoti opravljali splošno maturo 2020 v spomladanskem izpitnem roku (5728 dijakov). V letu 2019 je anketo izpolnilo 13,6 % dijakov, v letu 2018 13,1 %, v letu 2017 13,4 %, v letu 2016 10,1 %, v letu 2015 11,0 %, v letu 2014 12,1 % in v letu 2013 13,8 %. Ugotavljamo, da je v letu 2020 delež v anketi sodelujočih dijakov višji kakor v preteklih sedmih letih. Še vedno pa je vzorec anketiranih dijakov majhen, zato so lahko sklepanja na osnovi tako majhnega števila pristranska, če vzorec ni primerljiv s populacijo, ki se je v celoti udeležila spomladanskega izpitnega roka splošne mature. Zato najprej pogledajmo, ali so dijaki, ki so izpolnili anketo (tj. vzorec), primerljivi s populacijo dijakov.

Podobnost vzorca s populacijo ugotavljamo po štirih parametrih:

- a) vrsta šole (gimnazija, strokovna gimnazija),
- b) spol (moški, ženske),
- c) opravljeni izpiti iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov 1 in 2,
- d) povprečne ocene pri predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2020 in v 4. letniku ter raven opravljanja splošne mature.

Zanima nas torej, ali so v vzorcu in populaciji:

- a) primerljivi deleži dijakov z gimnazij in strokovnih gimnazij,
- b) primerljivi deleži moških in žensk,
- c) primerljivi deleži opravljenih izpitov iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov,
- d) primerljive povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2020 in v 4. letniku,
- e) primerljiv delež dijakov na osnovni ravni (OR) in višji ravni (VR) opravljanja splošne mature.

1 Vrsta šole

V vzorcu je glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in manjši delež dijakov s strokovnih gimnazij (**preglednica 1**).

Preglednica 1: Vrsta šole

Izobraževalni program	Anketa 2020		Splošna matura 2020	
Gimnazija	855	(90,9 %) ↑	4791	(83,6 %)
Strokovna gimnazija	86	(9,1 %) ↓	937	(16,4 %)
Skupaj	941		5728	

2 Spol dijakov

V vzorcu je glede na populacijo večji delež žensk in manjši delež moških (**preglednica 2**).

Preglednica 2: Spol dijakov

Spol	Anketa 2020		Splošna matura 2020	
Moški	283	(30,1 %) ↓	2184	(38,1 %)
Ženske	658	(69,9 %) ↑	3544	(61,9 %)
Skupaj	941		5728	

3 Tuji jeziki in izbirni predmeti

Primerljivost vzorca dijakov, ki so odgovorili na anketo, s populacijo dijakov na spomladanski maturi ugotavljamo tudi po deležu dijakov pri tujih jezikih in pri izbirnih predmetih 1 in 2 (preglednici 3.1 in 3.2).

Preglednica 3.1: Tuji jeziki

Tuji jeziki	Anketa 2020		Splošna matura 2020	
22 Italijanščina	6	(0,6 %)	33	(0,6 %)
24 Angleščina	902	(95,9 %)	5495	(95,9 %)
25 Nemščina	25	(2,7 %) ↑	150	(2,6 %)
26 Francoščina	1	(0,1 %)	6	(0,1 %)
28 Španščina	4	(0,4 %) ↓	35	(0,6 %)
29 Ruščina	3	(0,3 %) ↑	9	(0,1 %)
Skupaj	941		5728	

Tuji jeziki

Deleža dijakov s tujimi jeziki sta v vzorcu in v populaciji primerljiva (odstopanje je manjše od 0,5 odstotne točke).

Preglednica 3.2: Izbirni predmeti

Izbirni predmeti 1 in 2	Anketa 2020		Splošna matura 2020	
19 Slov. v Prekmurju	0	(0,0 %)	2	(0,0 %)
20 Slov. v Slovenski Istri	0	(0,0 %)	1	(0,0 %)
22 Italijanščina	6	(0,6 %) ↓	56	(1,0 %)
23 Madžarščina	0	(0,0 %) ↓	3	(0,1 %)
24 Angleščina	10	(1,1 %) ↑	35	(0,6 %)
25 Nemščina	80	(8,5 %) ↑	416	(7,3 %)
26 Francoščina	20	(2,1 %) ↑	88	(1,5 %)
27 Latinščina	13	(1,4 %) ↑	49	(0,9 %)
28 Španščina	33	(3,5 %) ↑	193	(3,4 %)
29 Ruščina	11	(1,2 %) ↑	54	(0,9 %)
30 Grščina	1	(0,1 %)	4	(0,1 %)
41 Fizika	190	(20,2 %) ↑	1090	(19,0 %)
42 Biologija	191	(20,3 %) ↑	976	(17,0 %)
43 Kemija	282	(30,0 %) ↑	1396	(24,4 %)
44 Biotehnologija	14	(1,5 %) ↓	99	(1,7 %)
45 Informatika	33	(3,5 %) ↓	227	(4,0 %)
50 Geografija	233	(24,8 %) ↓	1673	(29,2 %)
51 Zgodovina	186	(19,8 %) ↓	1241	(21,7 %)
52 Sociologija	137	(14,6 %) ↓	867	(15,1 %)
53 Filozofija	36	(3,8 %) ↑	188	(3,3 %)
54 Psihologija	241	(25,6 %) ↓	1691	(29,5 %)
55 Likovna teorija	11	(1,2 %) ↓	86	(1,5 %)
56 Umetnostna zgodovina	62	(6,6 %) ↓	385	(6,7 %)
57 Glasba	17	(1,8 %) ↓	130	(2,3 %)
63 Sodobni ples	2	(0,2 %) ↓	19	(0,3 %)
64 Drama	11	(1,2 %) ↑	61	(1,1 %)
70 Ekonomija	16	(1,7 %) ↓	217	(3,8 %)
74 Mehanika	10	(1,1 %) ↓	76	(1,3 %)
77 Elektrotehnika	10	(1,1 %) ↑	56	(1,0 %)
78 Računalništvo	24	(2,6 %) ↑	67	(1,2 %)
80 Materiali	2	(0,2 %)	10	(0,2 %)
Skupaj (dijaki)	941		5728	

Izbirna predmeta 1 in 2

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri informatiki, glasbi, ekonomiji in družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in psihologija) in nekoliko večji delež dijakov pri angleščini, nemščini, francoščini, latinščini, pri naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija), računalništvu in filozofiji. Pri drugih izbirnih predmetih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo, to pomeni, da je odstopanje manjše od 0,5 odstotne točke.

4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature

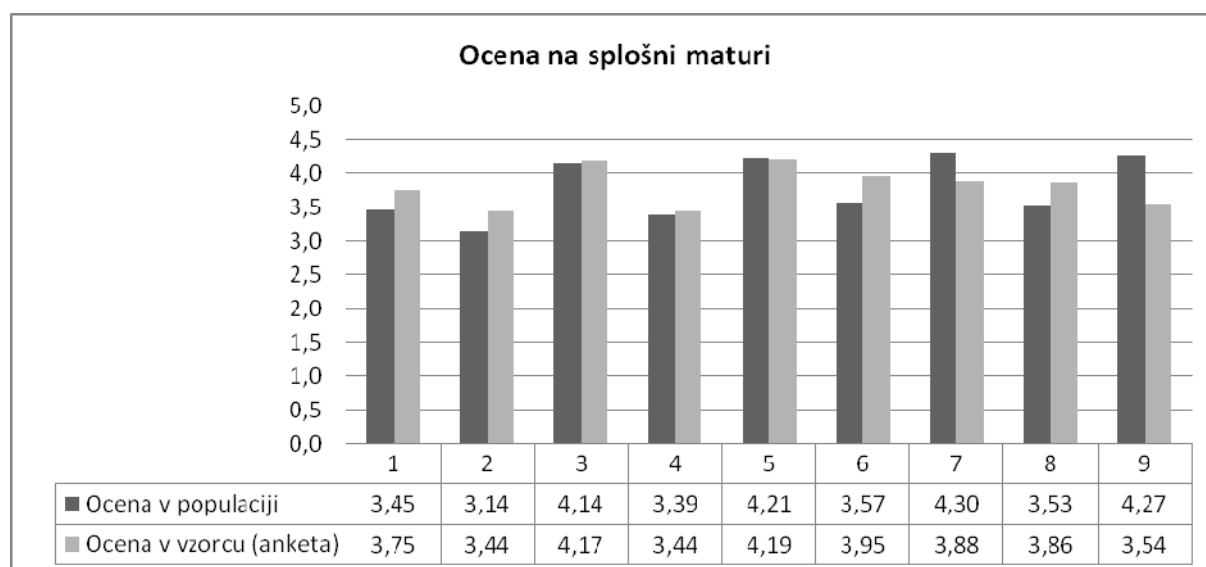
Anketni vprašalnik je po deležu izpolnilo več tistih dijakov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (VR), in manj tistih, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (OR) (preglednica 4.1).

Preglednica 4.1: Število in delež anketiranih dijakov in udeleženi dijakov na spomladanski splošni maturi glede na raven opravljanja splošne mature

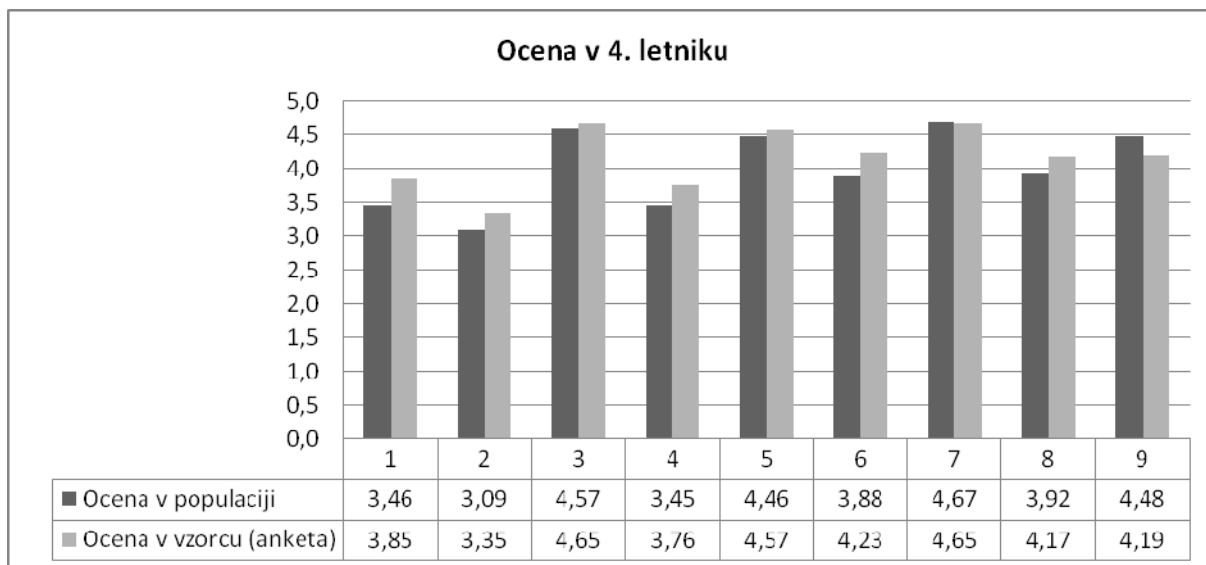
Matematika	Anketa 2020			Splošna matura 2020	
Osnovna raven	653	(69,4 %)	↓	4672	(81,6 %)
Višja raven	288	(30,6 %)	↑	1056	(18,4 %)
Tuji jezik	Anketa 2020			Splošna matura 2020	
Osnovna raven	550	(58,4 %)	↓	3883	(67,8 %)
Višja raven	391	(41,6 %)	↑	1845	(32,2 %)
Izbirni predmet 1	Anketa 2020			Splošna matura 2020	
Osnovna raven	901	(95,7 %)	↓	5622	(98,1 %)
Višja raven	40	(4,3 %)	↑	106	(1,9 %)
Izbirni predmet 2	Anketa 2020			Splošna matura 2020	
Osnovna raven	915	(97,2 %)	↓	5684	(99,2 %)
Višja raven	26	(2,8 %)	↑	44	(0,8 %)

Vzorec dijakov z izpolnjenim anketnim vprašalnikom je po ocenah na splošni maturi in po ocenah v 4. letniku boljši kakor populacija, ki se je udeležila spomladanske splošne mature (sliki 4.2 in 4.3), razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR pri splošni maturi.

Slika 4.2: Primerjava povprečnih ocen na splošni maturi med populacijo in anketiranim vzorcem

Slika 4.3: Primerjava povprečnih ocen v 4. letniku med populacijo in anketiranim vzorcem

Legenda

- 1: Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 2: Matematika OR
- 3: Matematika VR
- 4: Tuji jezik OR
- 5: Tuji jezik VR
- 6: Izbirni predmet 1 OR
- 7: Izbirni predmet 1 VR
- 8: Izbirni predmet 2 OR
- 9: Izbirni predmet 2 VR

Mnenja dijakov o splošni maturi

Mnenja dijakov o splošni maturi so zbrana v šestih vsebinskih sklopih:

- zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni in praktični del);
- zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi (ustni in praktični del);
- izbirne naloge pri pisnem delu izpita;
- izvedba splošne mature (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita);
- dejavniki, ki vplivajo na odločitev za izbirne predmete pri splošni maturi;
- inštrukcije kot priprava na splošno maturo.

5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi

Kako ocenjujete zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni, praktični del)?

- *Tega dela izpita ni.*
- *Nezahtevno.*
- *Primerno.*
- *Prezahtevno.*

Maturitetni predmeti

- 5.1 *Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet*
- 5.2 *Matematika*
- 5.3 *Tuji jezik*
- 5.4 *Izbirni predmet 1*
- 5.5 *Izbirni predmet 2*

Z vprašanjem ***Kako ocenjujete zahtevnost posameznih izpitov na splošni maturi?*** smo želeli izvedeti, kako dijaki ocenjujejo posamezne dele maturitetnih izpitov: pisni, ustni in praktični del (laboratorijske vaje ali seminarska naloga). Zahtevnost izpitov so dijaki ocenjevali na štiristopenjski lestvici (*Tega dela izpita ni*, *Nezahtevno*, *Primerno* in *Prezahtevno*).

Pri analizi nismo upoštevali odgovora *Tega dela izpita ni*, ker ni smiselno. Za pisni in za ustni del je prikazana analiza pri vseh predmetih, za praktični del pa samo pri izbirnem predmetu 1 in pri izbirnem predmetu 2. Analizo odgovorov dijakov, ki so opravljali izpit na OR oziroma VR, prikazujemo ločeno.

Ugotovitve o zahtevnosti pisnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.1):

1. Največ dijakov (več kakor 50 % pri vseh predmetih) je zahtevnost pisnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno* pri vseh predmetih. Izjema je tuji jezik na VR, kjer je bil najpogostejši odgovor *Prezahtevno*.
2. Razen pri tujem jeziku na VR je odgovor *Prezahtevno* drugi najpogostejši odgovor.
3. Odgovor *Nezahtevno* je izbralo najmanj dijakov.

Preglednica 5.1: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – pisni del

Pisni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	15	1,6 %	674	71,6 %	252	26,8 %
Matematika – OR	38	5,8 %	332	50,8 %	283	43,3 %
Matematika – VR	7	2,4 %	149	51,7 %	132	45,8 %
Tuji jezik – OR	35	6,4 %	239	43,5 %	276	50,2 %
Tuji jezik – VR	22	5,6 %	214	54,7 %	155	39,6 %
Izbirni predmet 1 – OR	47	5,2 %	584	64,8 %	270	30,0 %
Izbirni predmet 1 – VR	3	7,5 %	22	55,0 %	15	37,5 %
Izbirni predmet 2 – OR	37	4,9 %	473	62,3 %	249	32,8 %
Izbirni predmet 2 – VR	0	0,0 %	12	57,1 %	9	42,9 %

Ugotovitve o zahtevnosti ustnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.2):

1. Največ dijakov (več kakor 60 % pri vseh predmetih) je zahtevnost ustnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Druga najpogostejša izbira pri ustnem delu je pri vseh predmetih *Nezahtevno*, razen pri slovenščini, matematiki na OR in izbirnem predmetu 2 na OR in VR, kjer je druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*.

Preglednica 5.2: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – ustni del

Ustni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	111	11,8 %	639	67,9 %	191	20,3 %
Matematika – OR	74	11,3 %	499	76,4 %	80	12,3 %
Matematika – VR	33	11,5 %	233	80,9 %	22	7,6 %
Tuji jezik – OR	144	26,2 %	378	68,9 %	27	4,9 %
Tuji jezik – VR	103	26,3 %	278	71,1 %	10	2,6 %
Izbirni predmet 1 – OR	19	9,5 %	166	83,4 %	14	7,0 %
Izbirni predmet 1 – VR	4	16,0 %	20	80,0 %	1	4,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	47	5,1 %	550	60,2 %	317	34,7 %
Izbirni predmet 2 – VR	0	0,0 %	17	65,4 %	9	34,6 %

Zelo malo je dijakov, ki so opravljali i) praktični del izpita in ii) izbirni predmet 1 ali 2 na VR in iii) ki so tudi izpolnili anketni vprašalnik (**preglednica 5.3**, obarvano s temno sivo), zato zanje ugotovitev posebej ne navajamo.

Iz odgovorov dijakov, ki so opravljali splošno maturo iz izbirnih predmetov na OR, ugotavljamo za praktični del podobno kakor za ustni del. Največ dijakov ocenjuje zahtevnost praktičnega dela z odgovorom *Primerno*, druga najpogostejša izbira pa je *Nezahtevno* (**preglednica 5.3**).

Preglednica 5.3: Izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – **praktični del**

Praktični del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Izbirni predmet 1 – OR	136	17,4 %	598	76,5 %	48	6,1 %
Izbirni predmet 1 – VR	3	15,8 %	16	84,2 %	0	0,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	21	10,3 %	174	85,3 %	9	4,4 %
Izbirni predmet 2 – VR	2	18,2 %	8	72,7 %	1	9,1 %

6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi

Ocenite maturitetne predmete po zahtevnosti NOTRANJEGA dela izpita (ustni, praktični del) z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven).

Maturitetni predmeti

- 6.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 6.2 Matematika
- 6.3 Tuji jezik
- 6.4 Izbirni predmet 1
- 6.5 Izbirni predmet 2

Povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost notranjega dela izpita pri posameznih maturitetnih predmetih prikazuje **preglednica 6**.

Dijakom se zdi, tako kakor v preteklih letih, najzahtevnejši notranji del izpita pri slovenščini (povprečje 3,48), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,54).

Preglednica 6: Zahtevnost notranjega dela izpita (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	3,48	1,01
Matematika – OR	3,31	1,03
Matematika – VR	3,34	1,05
Tuji jezik – OR	2,85	1,13
Tuji jezik – VR	2,54	1,04
Izbirni predmet 1 – OR	2,92	1,03
Izbirni predmet 1 – VR	3,10	1,13
Izbirni predmet 2 – OR	2,96	1,02
Izbirni predmet 2 – VR	2,92	1,09

7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita

7.1 **Kakšna je bila vaša strategija za izbiro nalog pri posameznem maturitetnem predmetu?**

- *Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*
- *Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.*
- *Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.*
- *Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.*

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 7.1.1 *Slovenščina (esej)*
- 7.1.2 *Matematika VR (2. izpitna pola)*
- 7.1.3 *Fizika (2. izpitna pola)*
- 7.1.4 *Biologija (2. izpitna pola)*
- 7.1.5 *Biotehnologija (2. izpitna pola)*
- 7.1.6 *Elektrotehnika (2. izpitna pola)*
- 7.1.7 *Sociologija (1. izpitna pola)*
- 7.1.8 *Sociologija (2. izpitna pola)*
- 7.1.9 *Filozofija (1. izpitna pola)*
- 7.1.10 *Filozofija (2. izpitna pola)*
- 7.1.11 *Psihologija (1. izpitna pola)*
- 7.1.12 *Psihologija (2. izpitna pola)*
- 7.1.13 *Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)*
- 7.1.14 *Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)*

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere. Strategija reševanja pri maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami je prikazana v **preglednici 7.1**, pri čemer pomeni:

Trditev 1: Maturitetnega predmeta nisem opravljal.

Trditev 2: Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 3: Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 4: Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Preglednica 7.1: Strategija za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu

	Trditev 1	Trditev 2		Trditev 3		Trditev 4		Skupaj
	Število	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število
Slovenščina	6	544	58,2 %	33	3,5 %	358	38,3 %	935
Matematika VR, 2. IP	19	207	77,0 %	62	23,0 %	0	0,0 %	269
Fizika, 2. IP	0	89	46,8 %	41	21,6 %	60	31,6 %	190
Biologija, 2. IP	2	113	59,8 %	72	38,1 %	4	2,1 %	189
Biotehnologija, 2. IP	1	4	30,8 %	7	53,8 %	2	15,4 %	13
Elektrotehnika, 2. IP	0	8	80,0 %	1	10,0 %	1	10,0 %	10
Sociologija, 1. IP	3	82	61,2 %	46	34,3 %	6	4,5 %	134
Sociologija, 2. IP	6	120	91,6 %	6	4,6 %	5	3,8 %	131
Filozofija, 1. IP	0	17	47,2 %	0	0,0 %	19	52,8 %	36
Filozofija, 2. IP	1	28	80,0 %	1	2,9 %	6	17,1 %	35
Psihologija, 1. IP	4	198	83,5 %	35	14,8 %	4	1,7 %	237
Psihologija, 2. IP	7	209	89,3 %	22	9,4 %	3	1,3 %	234
Umet. zgod., 1. IP	1	20	32,8 %	41	67,2 %	0	0,0 %	61
Umet. zgod., 2. IP	1	25	41,0 %	35	57,4 %	1	1,6 %	61

V analizo odgovorov pri strategiji za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu ni bila vključena **trditev 1** (*Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*); pogostost odgovorov je izražena v deležih glede na skupno število odgovorov na trditve 2, 3 in 4.

Za **trditev 2** so se dijaki najpogosteje odločali pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, biologijo, elektrotehniko, sociologijo, psihologijo in pri drugi izpitni poli za filozofijo, za **trditev 3** pa najpogosteje pri izpitnih polah za biotehnologijo in umetnostno zgodovino. Večji delež dijakov, ki so se odločali za **trditev 4** (nad 15 %), beležimo pri izpitnih polah za slovenščino, fiziko, biotehnologijo in filozofijo (pri prvi izpitni poli je bila to tudi najpogostejša izbira).

7.2 Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 7.2.1 Slovenščina (esej)
- 7.2.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 7.2.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 7.2.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 7.2.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 7.2.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 7.2.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 7.2.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 7.2.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 7.2.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 7.2.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 7.2.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 7.2.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 7.2.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 7.2: Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri maturitetnem predmetu?

	Odgovor DA		Skupaj
	Število	Delež	Število
Slovenščina	105	11,2 %	935
Matematika VR, 2. IP	109	40,5 %	269
Fizika, 2. IP	41	21,6 %	190
Biologija, 2. IP	14	7,4 %	189
Biotehnologija, 2. IP	0	0,0 %	13
Elektrotehnika, 2. IP	1	10,0 %	10
Sociologija, 1. IP	6	4,5 %	134
Sociologija, 2. IP	7	5,3 %	131
Filozofija, 1. IP	1	2,8 %	36
Filozofija, 2. IP	2	5,7 %	35
Psihologija, 1. IP	14	5,9 %	237
Psihologija, 2. IP	14	6,0 %	234
Umet. zgod., 1. IP	5	8,2 %	61
Umet. zgod., 2. IP	11	18,0 %	61

Največ dijakom je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri matematiki na VR, fiziki in pri drugi izpitni poli za umetnostno zgodovino (nad 15 % pri posameznem predmetu). Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 % (**preglednica 7.2**).

7.3 Kako težka je bila za vas izbira nalog pri posameznem maturitetnem predmetu z izbirnimi nalogami?

Zahtevnost izbire ocenite na lestvici od 1 do 5 , pri čemer 1 pomeni povsem brez težav, 5 pa zelo težka odločitev.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 7.3.1 Slovenščina (esej)
- 7.3.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 7.3.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 7.3.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 7.3.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 7.3.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 7.3.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 7.3.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 7.3.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 7.3.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 7.3.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 7.3.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 7.3.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 7.3.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 7.3 prikazuje povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost izbire nalog pri posameznem maturitetnem predmetu. Ocena 1 pomeni izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Zahtevnost izbire za dijake se po predmetih precej razlikuje; najzahtevnejša odločitev (ocena nad 3) se kaže pri biologiji (3,27), fiziki (3,21), biotehnologiji (3,17) in matematiki na VR (3,02), najmanj težavna pa pri prvi izpitni poli za filozofijo (1,46).

Preglednica 7.3: Težavnost izbire nalog (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	1,99	1,15
Matematika VR, 2. IP	3,02	1,13
Fizika, 2. IP	3,21	1,17
Biologija, 2. IP	3,27	1,15
Biotehnologija, 2. IP	3,17	1,11
Elektrotehnika, 2. IP	2,60	1,17
Sociologija, 1. IP	2,88	1,19
Sociologija, 2. IP	2,52	1,05
Filozofija, 1. IP	1,46	0,95
Filozofija, 2. IP	2,68	1,25
Psihologija, 1. IP	2,81	1,05
Psihologija, 2. IP	2,84	1,09
Umet. zgod., 1. IP	2,84	1,04
Umet. zgod., 2. IP	2,92	1,19

7.4 Zaradi česa ste se odločili za posamezne izbirne naloge?

Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.

- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolje predelal.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki so najbližje mojemu bodočemu študiju.*
- *Izbral sem naloge, ki naj bi jih najbolje rešil.*
- *Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.*
- *Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).*
- *Drugo (zapišite).*

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolje rešili (79,7 %), pogosto pa tudi naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (72,5 %), in tiste, ki so se jim zdele najlažje (61,4 %). Razloge, ki dijakom niso bili ponujeni v izbiro, je zapisalo 13 dijakov (1,4 %).

Preglednica 7.4: Razlogi za izbiro posameznih izbirnih nalog

RAZLOGI	Število	Delež
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.	682	72,5 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolje predelal.	357	37,9 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.	54	5,7 %
Izbral sem naloge, ki naj bi jih najbolje rešil.	750	79,7 %
Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.	578	61,4 %
Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).	40	4,3 %
Drugo (zapišite drugo).	13	1,4 %

7.5 Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?
Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 7.5.1 Slovenščina (esej)
- 7.5.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 7.5.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 7.5.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 7.5.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 7.5.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 7.5.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 7.5.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 7.5.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 7.5.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 7.5.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 7.5.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 7.5.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 7.5.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Če ste označili NE, pojasnite svoj odgovor.

Večina dijakov bi izbrala iste izbirne naloge pri vseh maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit. Največ bi se jih odločilo drugače pri fiziki (16,8 %).

Preglednica 7.5: Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?

	Odgovor DA		Odgovor NE		Brez odgovora		Skupaj
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	
Slovenščina	897	95,9 %	29	3,1 %	9	1,0 %	935
Matematika VR, 2. IP	251	93,3 %	16	5,9 %	2	0,7 %	269
Fizika, 2. IP	155	81,6 %	32	16,8 %	3	1,6 %	190
Biologija, 2. IP	176	93,1 %	12	6,3 %	1	0,5 %	189
Biotehnologija, 2. IP	13	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	13
Elektrotehnika, 2. IP	10	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	10
Sociologija, 1. IP	127	94,8 %	5	3,7 %	2	1,5 %	134
Sociologija, 2. IP	123	93,9 %	6	4,6 %	2	1,5 %	131
Filozofija, 1. IP	34	94,4 %	0	0,0 %	2	5,6 %	36
Filozofija, 2. IP	31	88,6 %	3	8,6 %	1	2,9 %	35
Psihologija, 1. IP	226	95,4 %	11	4,6 %	0	0,0 %	237
Psihologija, 2. IP	219	93,6 %	9	3,8 %	6	2,6 %	234
Umet. zgod., 1. IP	59	96,7 %	2	3,3 %	0	0,0 %	61
Umet. zgod., 2. IP	60	98,4 %	1	1,6 %	0	0,0 %	61

8 Izvedba splošne mature

Kako ocenjujete izvedbo splošne mature pri posameznih maturitetnih predmetih (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita)?

Maturitetni predmeti

8.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet

8.2 Matematika

8.3 Tuji jezik

8.4 Izbirni predmet 1

8.5 Izbirni predmet 2

Mnenja dijakov o izvedbi splošne mature so večinoma pozitivna.

Čas pisanja pri posameznih predmetih dobra polovica dijakov ocenjuje kot ravno prav dolg (**preglednica 8.1**); pri matematiki in tujih jeziki jih veliko tudi odgovarja, da je čas pisanja prekratek. Večina jih odgovarja, da je prostor ustrezen (nad 94 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.2**), odnos nadzornih učiteljev pa korekten ali zelo korekten (nad 97 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.3**). Skoraj vsem so tudi jasna navodila za potek izpita (nad 95 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.4**).

Preglednica 8.1: Čas pisanja

	Predolg		Prekratek		Ravno prav dolg	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	42	4,5 %	222	23,6 %	677	71,9 %
Matematika	52	5,5 %	405	43,1 %	483	51,4 %
Tuji jezik	60	6,4 %	381	40,5 %	500	53,1 %
Izbirni predmet 1	151	16,0 %	153	16,3 %	637	67,7 %
Izbirni predmet 2	150	15,9 %	143	15,2 %	648	68,9 %

Preglednica 8.2: Prostor

	Ustrezen		Neustrezen	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	908	96,5 %	33	3,5 %
Matematika	904	96,1 %	37	3,9 %
Tuji jezik	891	94,7 %	50	5,3 %
Izbirni predmet 1	919	97,7 %	22	2,3 %
Izbirni predmet 2	911	96,8 %	30	3,2 %

Preglednica 8.3: Odnos nadzornih učiteljev

	Korekten		Nekorekten		Zelo korekten	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	335	35,6 %	15	1,6 %	591	62,8 %
Matematika	342	36,3 %	13	1,4 %	586	62,3 %
Tuji jezik	338	35,9 %	16	1,7 %	587	62,4 %
Izbirni predmet 1	350	37,2 %	15	1,6 %	576	61,2 %
Izbirni predmet 2	356	37,8 %	21	2,2 %	564	59,9 %

Preglednica 8.4: Navodila za potek izpita

	Jasna		Nejasna	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	920	97,8 %	21	2,2 %
Matematika	933	99,1 %	8	0,9 %
Tuji jezik	916	97,3 %	25	2,7 %
Izbirni predmet 1	898	95,4 %	43	4,6 %
Izbirni predmet 2	899	95,5 %	42	4,5 %

9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na vašo odločitev za 1. in 2. izbirni predmet na splošni maturi?

9.1 Prvi dejavnik

9.2 Drugi dejavnik

9.3 Kateri drugi dejavniki so še vplivali na vašo odločitev za izbirne predmete?

(Če nimate pripomb, pustite polje prazno.)

Na odločitev za izbirne predmete na maturi vplivajo različni dejavniki. Nekatere smo dijakom ponudili v izbor: *dobra ocena, nadaljnji študij, nezahtevnost predmeta, predhodna priporočila, profesor, splošna razgledanost in zanimanje za predmet.*

Dijaki so lahko izmed navedenih dejavnikov izbrali po dva za izbirni predmet 1 in po dva za izbirni predmet 2, imeli pa so tudi možnost, da dejavnike, ki so vplivali na odločitev za izbirne predmete, zapišejo sami. V **preglednici 9**, kjer sta izbirna predmeta 1 in 2 združena, sta za vsak izbirni predmet prikazana število in delež dejavnikov, ki so vplivali na odločitve dijakov za izbirne predmete.

Ugotovimo lahko, da je največ dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, najpogosteje izbralo dejavnik *zanimanje za predmet* (35,5 %), sledijo *nadaljnji študij* (21,0 %), *splošna razgledanost* (10,8 %), *profesor* (10,3 %), *dobra ocena* (10,0 %), *nezahtevnost predmeta* (6,7 %) in *predhodna priporočila* (5,6 %). Pogostejše izbire pri posameznih predmetih (nad 20 %) so v **preglednici 9** označene s sivo.

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje dejavnike, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Razloge je zapisalo 79 dijakov od 941 oziroma 8,4 % vseh, ki so izpolnjevali anketo. Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni, poleg teh pa še: *dobro (pred)znanje predmeta, razumevanje predmeta, možnost za izbiro teme (sociologija), možnost izbire višje ravni, dobra razlaga profesorja, uporaba znanja v vsakdanjem življenju, želja po dodatnem znanju oz. izboljšavi predmeta, dobri rezultati v prejšnjih letih, predmet z malo priprav in učenja, predmet je bil izbran z izločanjem, omejene možnosti za izbiro drugih predmetov (npr. trije tuji jeziki), edina možna izbira na šoli, nezanimanje za druge predmete, obvezna izbira predmeta (npr. glasba, naravoslovni predmet), sošolci so izbrali enak predmet, vpliv sošolcev, dobro počutje v skupini, časovna razporeditev pisanja predmetov.*

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Italijanščina	2	2	3	1	1	1	2	0	12
	16,7 %	16,7 %	25,0 %	8,3 %	8,3 %	8,3 %	16,7 %	0,0 %	100,0 %
Angleščina	2	4	2	1	2	4	5	0	20
	10,0 %	20,0 %	10,0 %	5,0 %	10,0 %	20,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
Nemščina	22	32	13	6	11	23	53	0	160
	13,8 %	20,0 %	8,1 %	3,8 %	6,9 %	14,4 %	33,1 %	0,0 %	100,0 %
Francoščina	4	6	0	0	9	7	14	0	40
	10,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %	22,5 %	17,5 %	35,0 %	0,0 %	100,0 %
Latinščina	6	3	2	4	3	2	6	0	26
	23,1 %	11,5 %	7,7 %	15,4 %	11,5 %	7,7 %	23,1 %	0,0 %	100,0 %
Španščina	9	6	5	3	11	8	24	0	66
	13,6 %	9,1 %	7,6 %	4,5 %	16,7 %	12,1 %	36,4 %	0,0 %	100,0 %
Ruščina	5	2	4	2	3	1	5	0	22
	22,7 %	9,1 %	18,2 %	9,1 %	13,6 %	4,5 %	22,7 %	0,0 %	100,0 %
Grščina	1	0	0	0	0	0	1	0	2
	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Fizika	28	119	14	21	24	17	157	0	380
	7,4 %	31,3 %	3,7 %	5,5 %	6,3 %	4,5 %	41,3 %	0,0 %	100,0 %
Biologija	18	140	4	10	18	23	169	0	382
	4,7 %	36,6 %	1,0 %	2,6 %	4,7 %	6,0 %	44,2 %	0,0 %	100,0 %
Kemija	63	177	34	27	48	21	194	0	564
	11,2 %	31,4 %	6,0 %	4,8 %	8,5 %	3,7 %	34,4 %	0,0 %	100,0 %
Biotehnologija	1	8	1	3	2	2	11	0	28
	3,6 %	28,6 %	3,6 %	10,7 %	7,1 %	7,1 %	39,3 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Informatika	5	27	0	6	2	5	21	0	66
	7,6 %	40,9 %	0,0 %	9,1 %	3,0 %	7,6 %	31,8 %	0,0 %	100,0 %
Geografija	38	26	54	34	59	116	139	0	466
	8,2 %	5,6 %	11,6 %	7,3 %	12,7 %	24,9 %	29,8 %	0,0 %	100,0 %
Zgodovina	43	37	25	12	59	67	129	0	372
	11,6 %	9,9 %	6,7 %	3,2 %	15,9 %	18,0 %	34,7 %	0,0 %	100,0 %
Sociologija	34	45	29	19	36	32	79	0	274
	12,4 %	16,4 %	10,6 %	6,9 %	13,1 %	11,7 %	28,8 %	0,0 %	100,0 %
Filozofija	3	6	6	3	12	10	32	0	72
	4,2 %	8,3 %	8,3 %	4,2 %	16,7 %	13,9 %	44,4 %	0,0 %	100,0 %
Psihologija	60	75	35	34	49	40	189	0	482
	12,4 %	15,6 %	7,3 %	7,1 %	10,2 %	8,3 %	39,2 %	0,0 %	100,0 %
Likovna teorija	4	3	3	3	4	0	5	0	22
	18,2 %	13,6 %	13,6 %	13,6 %	18,2 %	0,0 %	22,7 %	0,0 %	100,0 %
Umet. zgodovina	11	13	5	7	25	17	46	0	124
	8,9 %	10,5 %	4,0 %	5,6 %	20,2 %	13,7 %	37,1 %	0,0 %	100,0 %
Glasba	2	14	2	3	0	2	11	0	34
	5,9 %	41,2 %	5,9 %	8,8 %	0,0 %	5,9 %	32,4 %	0,0 %	100,0 %
Sodobni ples	1	0	1	0	0	0	2	0	4
	25,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Drama	3	4	4	4	1	1	5	0	22
	13,6 %	18,2 %	18,2 %	18,2 %	4,5 %	4,5 %	22,7 %	0,0 %	100,0 %
Ekonomija	4	7	3	2	4	2	10	0	32
	12,5 %	21,9 %	9,4 %	6,3 %	12,5 %	6,3 %	31,3 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Mehanika	0	8	2	1	1	2	6	0	20
	0,0 %	40,0 %	10,0 %	5,0 %	5,0 %	10,0 %	30,0 %	0,0 %	100,0 %
Elektrotehnika	6	7	0	1	2	2	2	0	20
	30,0 %	35,0 %	0,0 %	5,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	0,0 %	100,0 %
Računalništvo	2	20	2	4	0	3	17	0	48
	4,2 %	41,7 %	4,2 %	8,3 %	0,0 %	6,3 %	35,4 %	0,0 %	100,0 %
Materiali	0	0	0	1	1	0	2	0	4
	0,0 %	0,0 %	0,0 %	25,0 %	25,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	377	791	253	212	387	408	1336	0	3764
	10,0 %	21,0 %	6,7 %	5,6 %	10,3 %	10,8 %	35,5 %	0,0 %	100,0 %

10 Instrukcije

10.1 Ali ste zaradi priprav na splošno maturo v 3. in 4. letniku poiskali pomoč inštruktorja?

- Da.
- Ne.

10.2 Izberite (največ tri) predmete, pri katerih ste imeli instrukcije.

- Predmet 1
- Predmet 2
- Predmet 3

10.3 Zakaj ste imeli instrukcije?

- Da popravim negativno oceno.
- Da izboljšam pozitivno oceno.
- Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.

10.4 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 3. letniku?

- V 3. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.5 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

- V 4. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.1 V 3. in v 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 162 anketiranih dijakov oziroma 17,2 % (leta 2019: 20,0 %).

Odgovori	Število	Odstotek
DA	162	17,2 %
NE	779	82,8 %
Skupaj	941	100,0 %

10.2 Dijaki so imeli največ instrukcij pri matematiki (125 oziroma 13,3 % glede na število anketiranih). Sledijo angleščina (44 oz. 4,7 %), slovenščina (33 oz. 3,5 %), fizika (8 oz. 0,9 %), kemija (8 oz. 0,9 %), nemščina (4 oz. 0,4 %) ter po en dijak pri predmetih informatika, italijanščina, latinščina, psihologija in španščina.

10.3 Zakaj ste imeli inštrukcije?

Največ je takšnih dijakov, ki so imeli inštrukcije, da bi izboljšali pozitivno oceno (8,7 %), manj pa tistih, ki bi želeli popraviti negativno in izboljšati pozitivno oceno (4,9 %) oziroma popraviti negativno oceno (3,5 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	780	82,9 %
Da popravim negativno oceno.	33	3,5 %
Da izboljšam pozitivno oceno.	82	8,7 %
Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.	46	4,9 %
Skupaj	941	100,0 %

10.4 V 3. letniku je imelo največ dijakov 15 ur ali manj inštrukcij (5,8 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	780	82,9 %
V 3. letniku jih nisem imel.	38	4,0 %
15 ur ali manj.	55	5,8 %
Od 16 do 30 ur.	43	4,6 %
31 ur ali več.	25	2,7 %
Skupaj	941	100,0 %

10.5 Koliko ur inštrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

V 4. letniku je imelo največ dijakov 15 ur ali manj inštrukcij (7,4 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora	783	83,2 %
V 4. letniku nisem imel inštrukcij.	4	0,4 %
15 ur ali manj.	70	7,4 %
Od 16 do 30 ur.	43	4,6 %
31 ur ali več.	41	4,4 %
Skupaj	941	100,0 %

SKLEP

Anketa za dijake, ki opravljajo splošno maturo v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že petnajsto leto. V letu 2020 jo je izpolnilo 941 dijakov, to pomeni 16,4 % tistih, ki so splošno maturo 2020 v celoti opravljali v spomladanskem izpitnem roku (5728 dijakov). V letošnjem letu je bil delež sodelujočih dijakov v anketi višji kakor v preteklih sedmih letih, ko se je gibal okoli 12 %.

Primerjava vzorca dijakov, ki so izpolnili anketo, in populacije dijakov na spomladanski splošni maturi pokaže, da je bil v vzorcu glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in večji delež žensk. Deleža dijakov s tujimi jeziki sta bila v vzorcu in v populaciji primerljiva.

V anketiranem vzorcu je bil tudi nekoliko večji delež dijakov pri angleščini, nemščini, francoščini, latinščini, pri naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija), računalništvu in filozofiji, delež dijakov pri predmetih na VR in delež dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami pri splošni maturi in v 4. letniku, razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR pri splošni maturi. Manjši pa je bil delež dijakov pri izbirnih predmetih, pri informatiki, glasbi, ekonomiji in družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in psihologija), pri predmetih na OR ter dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami na spomladanski splošni maturi in v 4. letniku, razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR pri splošni maturi.

Zahtevnost izpitov (pisni, ustni in praktični del) se je zdela največ dijakom primerna. Izjema je bil pisni del pri tujem jeziku na VR, za katerega je največ dijakov menilo, da je bil prezahteven (lani je največ dijakov kot prezahtevno ocenilo tudi matematiko na VR). Druge najpogostejše izbire so se pri pisnem in pri internem delu (ustni in praktični del) razlikovale: pri pisnem delu je bila druga izbira odgovor *Prezahtevno*, pri internem pa *Nezahtevno*. Enako kakor lani sta izjemi ustna dela pri slovenščini in matematiki na OR, kjer je bila druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*.

Zahtevnost notranjega dela izpita (ustni in praktični del) so ocenjevali z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven). Dijaki so, tako kakor v preteklih letih, ocenili, da je bil najzahtevnejši notranji del izpita pri slovenščini (povprečje leta 2020: 3,48; leta 2019: 3,58), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje leta 2020: 2,54; leta 2019: 2,58).

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere (esej pri slovenščini, matematika na VR, druga izpitna pola pri fiziki, druga izpitna pola pri biologiji, druga izpitna pola pri biotehnologiji, druga izpitna pola pri elektrotehniko, prva in druga izpitna pola pri sociologiji, prva in druga izpitna pola pri filozofiji, prva in druga izpitna pola pri psihologiji ter prva in druga izpitna pola pri umetnostni zgodovini). Strategija reševanja se je pri predmetih z izbirnimi nalogami razlikovala podobno kakor lani: pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, biologijo, elektrotehniko, sociologijo, psihologijo in pri drugi izpitni poli za filozofijo je največ dijakov najprej prebralo naloge in se vnaprej odločilo, katere naj ocenjevalec ocenjuje (lani tudi pri biotehnologiji in pri prvi izpitni poli za filozofijo), pri izpitnih polah za biotehnologijo in umetnostno zgodovino pa je največ dijakov reševalo vse naloge in se o tem, katere naj ocenjevalec ocenjuje, odločilo na koncu. Večji delež dijakov (nad 15 %), ki so se za izbirne naloge odločili že pred opravljanjem

maturitetnega izpita, beležimo pri izpitnih polah za slovenščino, fiziko, biotehnologijo in filozofijo, pri slednji je bila za prvo izpitno polo to tudi najpogostejša izbira.

Največ dijakom (nad 15 %) je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri matematiki na VR (leta 2020: 40,5 %; leta 2019: 58,8 %), fiziki (leta 2020: 21,6 %; leta 2019: 27,0 %) in pri drugi izpitni poli za umetnostno zgodovino (leta 2020: 18,0 %; leta 2019: 25,6 %). Lani je bilo dijake z deležem nad 15 % zaslediti tudi pri slovenščini, biologiji in prvi izpitni poli za filozofijo.

Zahtevnost izbire nalog so dijaki ocenjevali z ocenami od 1 do 5, pri čemer je ocena 1 predstavljala izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Največjo zahtevnost izbire v letošnjem letu so za anketirane dijake predstavljale naloge pri biologiji (leta 2020: 3,27; leta 2019: 3,48), fiziki (leta 2020: 3,21; leta 2019: 2,94), biotehnologiji (leta 2020: 3,17; leta 2019: 2,18) in matematiki na VR (leta 2020: 3,02; leta 2019: 3,28), najmanj težav pa pri prvi izpitni poli za filozofijo (leta 2020: 1,46; leta 2019: 2,53).

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolje rešili (leta 2020: 79,7 %; leta 2019: 79,9 %), pogosto pa tudi naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (leta 2020: 72,5 %; leta 2019: 71,7 %), in tiste, ki so se jim zdele najlažje (leta 2020: 61,4 %; leta 2019: 63,6 %). Večina dijakov bi pri ponovnem opravljanju maturitetnega izpita izbrala iste izbirne naloge.

Podobno kot v preteklih letih so se dijaki za izbirne predmete na splošni maturi največkrat odločali zaradi zanimanja za predmet (leta 2020: 35,5 %; leta 2019: 36,2 %), sledijo nadaljnji študij (leta 2020: 21,0 %; leta 2019: 20,7 %), splošna razgledanost (leta 2020: 10,8 %; leta 2019: 11,4 %), profesor (leta 2020: 10,3 %; leta 2019: 9,8 %), dobra ocena (leta 2020: 10,0 %; leta 2019: 10,2 %), nezahtevnost predmeta (leta 2020: 6,7 %; leta 2019: 6,9 %) in predhodna priporočila (leta 2020: 5,6 %; leta 2019: 4,7 %).

V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 162 anketiranih dijakov, kar predstavlja nekoliko manjši delež kot v preteklem letu (leta 2020: 17,2 %, leta 2019: 20,0 %). Največ dijakov je imelo inštrukcije iz matematike (125).

Mnenja o izvedbi splošne mature so v glavnem pozitivna; čas pisanja je največ dijakov (več kakor 50 %) ocenilo kot ravno prav dolg; pri matematiki in tujih jezikih jih je veliko odgovorilo tudi, da je čas pisanja prekratek (okoli 40 %), pri slovenščini pa se je delež dijakov, ki so menili, da je čas pisanja prekratek, znižal (leta 2020: 23,6 %; leta 2019: 40,3 %). Tudi prostor se je zdel večini ustrezen, odnos nadzornih učiteljev korekten ali zelo korekten, skoraj vsem so bila tudi jasna navodila za potek izpita.

Naša želja je, da bi analiza odgovorov pripomogla k boljšemu razumevanju odnosa dijakov do splošne mature. Če se vam ob analizi porajajo vprašanja in bi želeli vprašalnik za dijake dodatno dopolniti, vas prosimo, da predloge pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.